

प्रधानमंत्री मुद्रा योजना

पंतप्रधानांनी एप्रिल 2015 मध्ये सुरू केलेल्या मुद्रा योजनेचे उद्दिष्ट मायक्रो फायनान्स संस्था (MFI), नॉन-बँकिंग वित्तीय संस्था/कंपन्या (NBFCs), लघु वित्त बँका, RBRs, व्यावसायिक बँका, सहकारी बँका, इत्यादींना सक्षम करणे आहे.

PMMY पात्रता

Ministry of Finance
Government of India

my GOV

6 Years of Fulfilling the Aspirations of Millions with Pradhan Mantri MUDRA Yojana (PMMY)

- About 68% of the loans have been given to women entrepreneurs
- About 51% of the loans have been given to SC/ST/OBC borrowers
 - SCs & STs constitute 22.53 % of the borrowers
 - OBCs constitute 28.42% of the borrowers
- About 11% of the loans have been given to Minority community borrowers

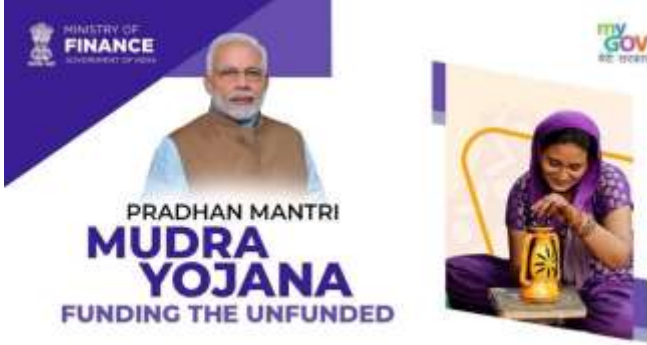
Data as on 19th March 2021

PMMY योजनेचा लाभ घेण्यासाठी, ती व्यक्ती भारताची नागरिक असावी. ही कर्जे मुळात अशा लोकांसाठी आहेत ज्यांच्याकडे बिगरशेती क्षेत्रामध्ये खालीलप्रमाणे उत्पन्न देणारे प्रकल्प आहेत:

- उत्पादन
- प्रक्रिया उद्योग
- व्यापार
- सेवा क्षेत्र
- किंवा इतर कोणतीही क्षेत्र ज्यांची कर्ज मागणी ₹10 लाखांपेक्षा कमी आहे.

PMMY योजनेतर्गत MUDRA कर्जाची मागणी करणाऱ्या भारतीय नागरिकाला त्याचा लाभ घेण्यासाठी MFI, बँक किंवा NBFC शी संपर्क साधावा लागेल.

प्रधानमंत्री मुद्रा योजनेची उद्दिष्टे

FEATURES

- Working capital & Term loan facility for micro enterprises
- Collateral free loan of up to ₹10 lakh in three categories viz: Shishu, Kishore & Tarun

ACHIEVEMENTS (as on 15th Jan 2021)

- Total number of accounts: **27.28 crore**
- Loan accounts of women: **68%**
- Total amount sanctioned: **₹14.02 lakh crore**

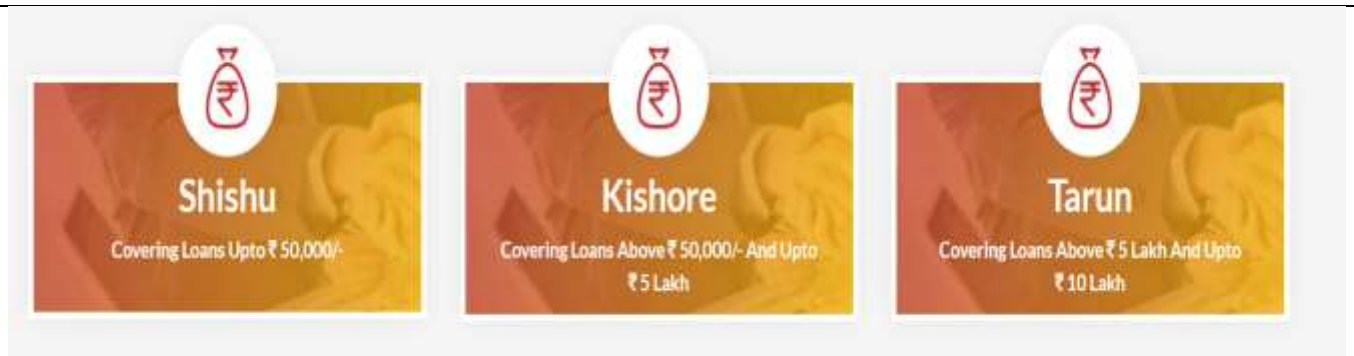
● **निधी नसलेल्यांना निधी देणे** - ज्यांच्याकडे उत्पादन, प्रक्रिया, व्यापार किंवा सेवा क्षेत्रासारख्या बिगरशेती क्रियाकलापातून उत्पन्न मिळविण्याची व्यवसाय योजना आहे परंतु गुंतवणूक करण्यासाठी पुरेसे भांडवल नाही अशांना 10 लाखांपर्यंत कर्ज मंजूर करणे.

● **बेरोजगारीची आर्थिक वाढ कमी करणे** - रोजगाराचे स्रोत निर्माण करण्यात मदत करणे आणि सूक्ष्म-उद्योगांना कर्ज सुविधा देऊन एकूण जीडीपी वाढवणे.

● **मायक्रोफायनान्स संस्थांचे निरीक्षण आणि नियमन (MFI)** - MUDRA बँकेच्या मदतीने, मायक्रोफायनान्स संस्थांच्या नेटवर्कचे निरीक्षण केले जाईल आणि नवीन नोंदणी देखील केली जाईल.

- **अनौपचारिक अर्थव्यवस्थेचे औपचारिक क्षेत्रामध्ये एकत्रीकरण** – यामुळे भारताला त्याचा कर आधार वाढण्यासही मदत होईल कारण अनौपचारिक क्षेत्रातून मिळणारे उत्पन्न कररहित आहे.
- **आर्थिक समावेशनाला चालना देणे** - PMMY ने आर्थिक समावेशाच्या दृष्टीकोनात आणखी भर घातली आहे, ज्याचा उद्देश सूक्ष्म-व्यवसायांपर्यंत शेवटच्या टप्प्यात क्रेडिट वितरण आणि तंत्रज्ञान उपायांची मदत घेणे आहे.

कर्जाचे प्रकार

1. शिशू कर्ज : ₹50,000 पेक्षा कमी
2. किशोर कर्ज: ₹50,000 - ₹5,00,000 पर्यंत
3. तरुण: ₹5,00,000 - ₹10,00,000 पर्यंत

PMMY अंतर्गत समाविष्ट क्षेत्रे

Achievements Under PMMY Since Inception

Financial Year :	: 2020-2021
No. Of PMMY Loans Sanctioned :	: 50735046
Amount Sanctioned :	: ₹ 321759.25 CRORE
Amount Disbursed :	: ₹ 311754.47 CRORE

Last Updated on: 31/03/2021

क्षेत्र	माहिती	त्या क्षेत्रातील उपक्रमांचे प्रकार
वाहतूक क्षेत्र	वाहतूक वाहनांच्या खरेदीला समर्थन देण्यासाठी कर्ज. ही वाहने माल किंवा वैयक्तिक वाहतुकीसाठी वापरली जाऊ शकतात.	<ul style="list-style-type: none">● ऑटो रिक्शा, ई-रिक्शा इ.● प्रवासी कार आणि टॅक्सी.● लहान माल वाहतूक करणारी वाहने.● इतर तीन चाकी वाहने.
सेवा क्षेत्र	यामध्ये सामुदायिक सेवा, सामाजिक सेवा किंवा वैयक्तिक सेवा यांचा समावेश होतो.	<ul style="list-style-type: none">● हेअर आणि ब्युटी सलून, ब्युटी पार्लर इ.● टेलरिंग स्टोअर्स, बुटीक, ड्राय क्लीनिंग सेवा इ.● व्यायामशाळा, खेळाडूंचे प्रशिक्षण, वैद्यकीय दुकाने इ.● गॅरेज, सायकल आणि मोटारसायकल दुरुस्ती केंद्र इ.

क्षेत्र	माहिती	त्या क्षेत्रातील उपक्रमांचे प्रकार
		<ul style="list-style-type: none">● इतर सेवा जसे की फोटोकॉपीची दुकाने, कुरिअर एजन्सी इ.
अन्न उत्पादन क्षेत्र.	लघु उद्योगांसाठी समर्थन	<ul style="list-style-type: none">● पापड, लोणचे, जॅम/जेली आणि इतर कृषी उत्पादन/संरक्षण पद्धती तयार करणे.● मिठाईची दुकाने, छोटी सेवा खाद्य केंद्रे इ.● दररोज केटरिंग सेवा, कॅन्टीन इ.● सूक्ष्म शीतगृहे, बर्फ बनवण्याचे कारखाने, कोल्ड चैन वाहने, आइस्क्रीम बनवण्याचे उद्योग इ.● बेकरी आणि बेकड उत्पादनांचे उत्पादन.
वस्त्रोद्योग क्षेत्र	वस्त्रोद्योग आणि गैर-वस्त्र उत्पादनांचे उत्पादन करणाऱ्या सूक्ष्म वस्त्रोद्योगांना मदत करते.	<ul style="list-style-type: none">● हातमाग आणि यंत्रमाग उद्योग● हातकामाचे उद्योग जसे की भरतकाम, चिकन वर्क, डाईंग आणि प्रिंटिंग, विणकाम इ.● कपडे आणि गैर-वस्त्रांसाठी यांत्रिक किंवा संगणकीकृत शिलाई.● ऑटोमोबाईल आणि फर्निशिंग अॅक्सेसरीजचे उत्पादन इ.